

6. Egenaktivitet i mediene

6.1. Egen medieaktivitet generelt

I de utvidete undersøkelsene der det er stilt spørsmål om kulturbruk, er det også stilt spørsmål om egenaktivitet i mediene. I disse spørsmålene har formålet vært å fange opp om folk i en viss grad selv har vært aktive deltakere i utformingen av innholdet i mediene. Dette innebærer at de for eksempel enten har vært med på å lage radio eller TV-program, skrevet i aviser, blad og lignende, eller blitt intervjuet i kringkasting eller presse.

Uendret egenaktivitet i TV og radio

I tabell 6.1 er disse aktivitetene slått sammen til å gjelde radio, fjernsyn og trykte medier. Tallene viser at det har skjedd lite innenfor radio og fjernsyn fra 1991 til 2004 når det gjelder slike egenaktiviteter. Radioaktivitetene har holdt seg rundt 10 prosent i alle åra fra 1991 til 2000. Det har vært en liten nedgang i 2004, men det er foreløpig vanskelig å si om dette er en varig trend. Aktiviteten innenfor fjernsynsmediet har i hele perioden holdt seg rundt 6-7 prosent.

Økt egenaktivitet i trykte medier

Det har derimot vært en viss økning blant andelen aktive innenfor de trykte mediene. Mens andelen aktive var 22 prosent i 1991, har den økt til 29 prosent i 2000, og den lå omtrent på samme nivå i 2004.

Tabell 6.1. Andel som ha vært aktive i radio, TV og trykte medier siste 2 år i alt og etter kjønn 1991, 1994, 1997, 2000 og 2004¹ og etter alder og utdanning i 2004¹. Prosent

	Aktive i radio	Aktive i TV	Aktive i trykte medier
1991	10	5	22
1994	11	7	25
1997	11	6	27
2000	10	8	29
2004	7	7	28
Menn			
1991	14	6	26
1994	14	8	30
1997	14	7	31
2000	12	10	34
2004	9	8	26
Kvinner			
1991	7	4	17
1994	9	5	21
1997	9	5	22
2000	8	7	24
2004	6	6	25
Utdanning i 2004			
9-15 år	5	8	28
16-24 år	9	11	31
25-44 år	9	7	26
45-66 år	7	5	27
67-79 år	3	1	12
Utdanning i 2004			
Ungdomsskole	10	7	17
Videregående skole	5	5	22
Universitet/høgskole, kort	10	9	32
Universitet/høgskole, lang	13	8	38

¹ Radiotall for 2004 er basert på radiolyttere en gjennomsnittsdag.

6.2. Egen medieaktivitet i ulike grupper

Egenaktivitet har jevnet seg ut mellom kjønnene i trykte medier

På 1990-tallet var aktivitetsnivået forskjellig for menn og kvinner både for radio og trykte medier.

I både 1991, 1994 og 1997 var andelen aktive menn på 14 prosent, mens andelen blant kvinner var mellom 7 og 9 prosent. For begge kjønn har det vært en liten nedgang fra 2000.

For både menn og kvinner har det vært en økning i egenaktiviteten i trykte medier fra 1991 til 2000, med menn om lag 10 prosentpoeng over kvinnene hele tiden. I 2004 var det en betydelig nedgang for menn, som ikke fant sted for kvinnenes

del. Denne siste målingen viser altså like høy egenaktivitet for menn og kvinner i trykte medier.

Egenaktiviteten i fjernsyn har ikke vært så veldig forskjellig mellom kjønnene. Menn har likevel ligget et par prosentpoeng høyere enn kvinner i alle målingene.

Når vi splitter egenaktivitetene i mindre detaljer, blir tallene små. Det kan derfor være vanskelig å trekke sikre konklusjoner fra dem. Tabell 6.2. viser tall for radio og fjernsyn. Svært lite har endret seg fra 1991 til 2004 for aktiviteter innenfor fjernsyn. Dette gjelder både det å lage lokal-TV-program, bli intervjuet eller delta i slike program og delta aktivt i andre TV-program. Derimot ser det ut til at det har vært en liten nedgang i å være med på å lage lokalradioprogram og bli intervjuet

Tabell 6.2. **Andel deltakere i ulike radio- og TV-aktiviteter siste 2 år i alt 1991, 1994, 1997, 2000 og 2004¹ og etter kjønn, alder og utdanning i 2004. Prosent**

	Vært med på å lage:		Blitt intervjuet eller deltatt aktivt i:			
	Lokalradio-program	Lokal-TV-program	Lokalradio-program	Annet radio-program	Lokal-TV-program	Annet TV-program
1991	3	1	9	4	3	4
1994	3	1	10	5	2	6
1997	1	1	8	6	2	4
2000	2	1	5	5	3	6
2004	1	1	4	4	3	4
Menn	1	1	5	5	3	5
Kvinner	1	1	4	3	2	4
9-15 år	0	1	3	2	3	5
16-24 år	3	3	9	2	4	7
25-44 år	1	1	4	5	3	4
45-66 år	1	1	4	5	2	4
67-79 år	0	0	1	1	0	1
Ungdomsskole	3	0	7	5	1	5
Videregående skole	1	1	3	2	2	3
Universitet/høgskole, kort	1	2	6	5	4	6
Universitet/høgskole, lang	0	1	4	11	4	6

¹ Radiotall for 2004 er basert på radiolyttere en gjennomsnittsdag.

eller delta aktivt i slike program på andre måter.

De unge er mest i lokalradioen

Kvinner og menns radio- og fjernsynsaktiviteter i 2004 skiller seg lite fra hverandre. Aldersmessig er det derimot noen skiller. Det er de unge mellom 16 og 24 år som er mest aktive, både når det gjelder å lage og å delta i lokalradioprogram. De med høyest utdanning skiller seg ut ved å være mest aktive som deltakere i radioprogram utenom lokalradio. Disse tendensene finner vi delvis igjen i tallene fra første del av 1990-åra (Vaage 1996).

Flere blir intervjuet i lokalavis

Egenaktiviteten innenfor ulike deler av trykte medier har også forandret seg lite

Foto: Crestock

de siste 15 åra (tabell 6.3). Det eneste området der det er mulig å snakke om noen forandring, gjelder andelen som er blitt intervjuet i lokalaviser. I 1991 var denne andelen på 15 prosent av befolkningen. Den har økt sakte, men jevnt til 19 prosent i 2000 og 2004.

Tabell 6.3. **Andel deltakere i ulike aktiviteter i trykte medier siste 2 år i alt 1991, 1994, 1997, 2000 og 2004 og etter kjønn, alder og utdanning i 2004. Prosent**

	Blitt intervjuet i:		Skrevet leserbrev eller bidrag til:			
	Lokalavis	Annen avis	Aviser	Ukeblad	Tidsskrifter/foreningsblad/bøker	
1991	15	7	6	1		6
1994	16	6	6	1		6
1997	18	6	7	1		8
2000	19	7	8	1		6
2004	19	6	7	1		5
Menn	19	7	8	0		5
Kvinner	18	5	7	1		4
9-15 år	24	3	4	2		2
16-24 år	24	9	7	0		2
25-44 år	19	7	7	0		6
45-66 år	18	6	10	0		6
67-79 år	7	1	5	1		1
Ungdomsskole	12	4	6	0		2
Videregående skole	17	4	6	1		3
Universitet/høgskole, kort	23	9	11	0		6
Universitet/høgskole, lang	23	14	13	1		17

Flest intervjuobjekter og skribenter blant de høyt utdannede

Tallene for 2004 viser at det er små forskjeller mellom kjønnene når det gjelder egenaktiviteter innenfor trykte medier. Barn og unge har i størst grad blitt intervjuet i lokalavisene. Gruppen 45-66 år har

i større grad enn andre skrevet leserbrev eller bidrag til aviser. De med høy utdanning skiller seg ut som de mest aktive både som intervjuobjekter og som skribenter, både i aviser og i blad og bøker. Dette er også tendenser vi finner igjen i tallene fra tidlig på 1990-tallet (Vaage 1996).

Foto: Siri Boquist